

In kaj še-le, ko so se vrnili? Vsi so imeli toliko lepih daril, le Cirilček nič. To ga je bolelo in blagroval je svoje srečne tovariše. Sam pa je skoro jokal in tisti večer je sklenil, da mora iti tudi on drugo leto, naj velja, kar hoče.

Upajmo, da bo možato ostal pri svoji besedi in skoro ponovil krščanski nauk, da se mu ne bo več pokazilo . . .

Taras Vaziljev.

Gospôsko pa kmetiško.

Oj ljuba stara mamica, kaj sem videla — tam pred sosedovo hišo!“

„No kaj pa, kaj, Minica?“

„Vi ne veste, kako lep voz! Gori pa vse polno otrok, tako lepih; pisane slamničke imajo in na njih lepe, lepe trakce; deklice imajo pa kratka krilca, tako živordeča. Mamica, kar pojdiva pogledat!“

Res zopet, kakor druga leta, je prišla gospôda na počitnice. Vse polno je bilo tistega gosposkega drobiža. Pa dve gospe; ena postarna, je imela takisto kot srebro bele lase, bel obraz, bele roke, vse je bilo belo, a obleka je bila črna. Druga je bila mlajša, stala je poleg moža, gosposkega in bradatega, da kmetiški otroci uprav radi njega niso upali blizu.

In pa igrače, igrače, ki so jih imeli ti otroci! Kar zabodle so se oči vaških otročajev v tiste gosposke igrače.

Drugi dan sta jih gledala stara mati in Minica; stara mati čez vrtno ograjo, Minica pa skozi njo.

„Stara mamice, ali vidite? Oh, kako veliko punčiko ima ona-le! Oni pa konjička; glejte, kako uzdo, kako sedlo ima in grivo kakor pravi konj! Tam-le oni pa pelje psička na kolescih; glejte, kakor živ, malo ga je stisnil za rep in zacvilil je. Ona deklica, glejte, ima pa jagnjička v naročju; poslušajte, kako mekeče, če ga pritisne k sebi. O to so igrače, srečni taki-le otroci!“

„Ej Minica, ti nič ne veš“, odvrnila je babica, prišla Minico za roko in odšli sta po vrtu.

„Koliko lepše igrače imaš ti, pa še zanje ne veš. Glej, tukaj imaš bistro vodico, prav pred hišo; kolikokrat si se cele dneve igrala ob nji; vozila si po nji čolničke; spuščala vanjo lesovje in šiške; lovila v nji igrajoče se ribice. Glej, takile gosposki otroci so pa skoro vedno zaprti v zidovju, do vode jih pa celo ne pusté.“

„I, pa konjička nimam“, zastoka Minica.

„Konjiček je za fante. No, pa imaš vendar še lepšega kot gosposki otroci. Glej ga v ograji žrebička, kako skače; kako prihaja k tebi in je deteljico iz tvoje rókice; kako prijetno je, kadar te primejo oče pod pazduho in te posadí gori na njegov široki in mehki hrbet! To je igrača, konjiček živ in tako priden!“

Ali kako se znajo igrati s teboj mladi psički! Koliko si se že smejala mladim mačicam; kako si privadila male piščance, da so ti zobali iz roke. Ko si legla v senco, hodili so po tebi, sedali ti na glavo, še na nasek se ti je vsedel kateri!“

„I, pa vendar!“ se obrne deklica.

„In ovčko svojo“, nadaljujejo teta, „vem, da je ne daš za vso ono gosposko ropotijo.“

In punčiko bi rada? Saj je tvoja mala sestra Anica le vedno lepša kot vse porcelanaste gosposke punčike. Anica poje, govori, gleda, igra se s teboj.

Glej, koliko imaš igrač, tako lepih, tako prijaznih, pa živih, prav živih. One gosposke igrače so pa mrtve, lesene. Otroci se jih naveličajo, potarejo jih, potem pa vržejo v kót in tam so, dokler jih strežnica ne zanese med ropotijo pod streho ali pa v drvarnico. Take so igrače mestnih otrok.“

Minica je zvesto poslušala svojo staro mamico in zdaj je bila prepričana, da teta prav govore. Vesela je bila, da je kmetiška deklica. Ni si želela več onih mestnih igrač. Vse, kar je videla pri oni gospôdi, dobila je doma. Igrali so se „mestni“ z žogami, Minica pa z jabolki. Ko se je igranja naveličala, je pa jabolko snedla in poiskala drugih. Žoga pa, ko se konča, se pa ne more snesti. Tako je!

Videla je iskreče uhane v ušesih gosposkih otrok. In ni bila žalostna raditega. Znala si je pomagati. Tja pod črešnjo je sedla, pa si zatikala lepe, rdeče in debele črešnje za ušesi. Čez čas jih je pa pozobala in zateknila spet druge. Vsako minuto je imela nove uhane, ki niso bili samo lepi, ampak tudi dobri.

E gosposki uhani pa so samo lepi — dobri pa niso. To sta pa dve reči: oči in sladkosnēdi želodček. Ni res?

Ferdinand Gregôrec.

Zaradi čmrljev.

I.

Tomažkovemu Cirilu ni nobena reč na vsem božjem svetu, ne na domačem vrtu bolj uga-jala kot dedkov bučelnjak. Ne vem vam sicer natančneje povedati, kakšen vzrok je imel za to, pa ga boste morda vi uganili.

Mislite si majhnega dečka, krepkih udovi zdravega in rdečega kot mak, z raztrganim, rokavi in preluknjanim klobukom, pa boste imeli Cirila pred seboj. Prav ravnotak je v petek in svetek. Le v nedelje ni bil raztrgan, drugače pa vedno. Pa se ga tudi nobene hlače niso držale, če so bile še tako trdne. Je že dobil kak kol, da se je nataknil nanj, ali grm, po katerem se je drgnil, dokler niso začele uboge hlače zdihovati in zijati, da so se jim videli beli zobje . . . Polegtega je imel ta Ciril tudi to dobro lastnost, da je ljubil mēd. Zdaj pa morda uganete, zakaj je imel buče tako rad.

Torej Tomažkov se je plazil tistega večera proti gozdu, ki sega tik do naše vasi. Hitro je stopal, kajti delal se je že mrak. Ni ga bilo sicer strah, dasiravno je komaj prvo leto prenašal vse težave učenega življenja. Pa bal se je, da bi ga ne videl Balančkov, ki je gnal proti domu svojo nagajivo sivko.